

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla dr. Keserő Ákos ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Chiorean Gabriella jogtanácsos és dr. Mikle Sándor jogi előadó **alperes** ellen szerződésen kívül okozott kár megtérítése iránti perében a Zala Megyei Bíróság 2006. június 27. napján kelt 4.P.22.455/2005/14. számú ítélete, és a 2006. szeptember 22. napján kelt 4.P.22.455/2005/21. számú kiegészítő ítéletével kiegészített ítélete ellen a felperes által 17. és 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

ÍTÉLETET:

Az ítéltábla a kiegészített elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 3.115.237.- /Hárommillió-egyszáztizenötezer-kettőszázharminché/ Ft-ot, ennek 2004. augusztus 6. napjától 2004. december 31-ig évi 11 %, 2005. január 1-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett napári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

A felperes perköltségben való marasztalását mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 90.000.- /Kilencvenezer/ Ft első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen az államnak külön felhívásra 389.400.- /Háromszáznyolcvankilencezer-négyszáz/ Ft le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen az államnak külön felhívásra 389.400.- /Háromszáznyolcvankilencezer-négyszáz/ kereseti- és fellebbezési illetéket.

Egyebekben helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye sincs.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2004. augusztus 5-én 15 óra 45 perckor K-en, a Cs. úton a h-i út irányába közlekedett a tulajdonát képező Mercedes gyártmányú S55AMG típusú Wolf 11 frsz-ú személygépkocsival. Az út melletti benzinkúthoz vezető leágazásnál a benzinkúthoz jobbra lekanyarodást biztosító forgalmi sáv egyenesen folytatódó szakaszán saját hibájából összeütközött a benzinkúthoz balra nagy ívben bekanyarodni kívánó **1.sz.személy** vezette Peugeot gyártmányú 307SVHDI típusú

JAS-316 frsz-ú személygépkocsival, amelynek a felelősségbiztosítója az alperes. **1.sz.személy** a balra kanyarodást azt követően kezdte meg, hogy a vele szemben levő és egyenesen továbbhaladást biztosító forgalmi sávban közlekedő tehergépjármű vezetője az elsőbbségi jogáról lemondott. A tehergépjármű a balesetben részes gépjárműveket egymás elől eltakarta, azok féknyom nélkül ütköztek.

A Keszthelyi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya, mint elsőfokú szabálysértési hatóság a 2004. november 10-én kelt 01534/2004. számú határozatában a felperest 50.000.- Ft pénzbírsággal és két hónap járművezetéstől eltiltással, **1.sz.személyt** 30.000.- Ft pénzbírsággal és két hónap járművezetéstől eltiltással sújtotta a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés elkövetése miatt. A gépjárművezetők kifogására eljáró Keszthelyi Városi Bíróság a 2004. december 16-án kelt 2.P.Sz.1291/2004/2. számú végzésével a szabálysértési határozatot hatályában fenntartotta, majd utóbb - elévülés miatt - az eljárást megszüntette.

A felperes keresetében a Ptk.346.§. /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Ptk.339.§. /1/ bekezdése alapján az alperest mint a **1.sz.személy** által vezetett személygépkocsi felelősségbiztosítóját a Mercedes gépjármű javításával felmerült és számlával igazolt 6.489.477.- Ft és ezen összeg után 2004. augusztus 5-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni. Azzal érvelt, hogy a benzinkúthoz balra nagy ívben bekanyarodó gépjármű vezetője nem biztosított számára mint egyenesen továbbhaladó gépjármű részére elsőbbséget és ezzel megszegte a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 31.§. /5/ bekezdésének c./ pontját. A szabálysértési határozatban foglaltakkal szemben állította, hogy a baleset bekövetkeztében felelősség nem terheli, mert a jobb oldali külső sáv, ahol jobbra kanyarodást jelző útburkolati jelek vannak felfestve a kereszteződés után sem szűnik meg, hanem további egyenes irányú továbbhaladást tesz lehetővé, egyrészt a kereszteződés utáni üzletek elérése, másrészt a belső sávhoz való visszatérés érdekében. A külső sávból történő egyenes irányú továbbhaladás érdekében a korábbi záróvonal feloldásával még a kereszteződés előtt biztosított a belső sávból a külső sávba áttérés lehetősége. A belső sávban előtte haladó gépjármű lassítása miatt a záróvonal feloldása után, de még a kereszteződés előtt áttért az egyenes irányú továbbhaladást biztosító külső forgalmi sávba, mert a benzinkút mögötti festéküzlethez kívánt eljutni. Ekkor **1.sz.személy** figyelmen kívül hagyva a szembejövő forgalmat balra kanyarodott és ennek során nekiütközött az általa szabályosan vezetett gépjárműnek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a felperes a balesetet megelőzően már hosszabb ideje a jobbra kanyarodásra szolgáló külső sávban haladt, de jobbra kanyarodás helyett egyenesen továbbhaladt, ezzel szabályt segett és **1.sz.személyt** is megtévesztette. A keresetet - a jogalap vitatásán túlmenően - 6.230.475.- Ft összegben elismerte.

Az elsőfokú bíróság a 2006. szeptember 22-én kelt 4.P.22.455/2005/21. számú kiegészítő ítéletével kiegészített és 2006. június 27. napján hozott 4.P.22.455/2005/14. számú ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 50.000.- Ft

perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 389.400.- Ft feljegyzett eljárási illetéket. Az elsőfokú bíróság a perben azt vizsgálta, hogy a Ptk.356.§. /1/ bekezdése alapján alkalmazandó 339.§. /1/ bekezdése szerint a balesetből eredő károkozás a balesetben részes valamely jármű vezetőjének felróható-e. Megállapította, hogy a baleset kizárólag a felperes szabályszegésére vezethető vissza. A tanúvallomásokon, a fényképfelvételeken és a csatolt iratokon túlmenően további bizonyítás lefolytatását - az alperes által indítványozott igazságügyi szakértő kirendelését - és ezzel a tényállás részletesebb feltárását nem tartotta szükségesnek. Álláspontja szerint annak nincs jelentősége, hogy a balesetet megelőzően a felperes a jobbra kanyarodásra szolgáló sávban haladt-e tovább egyenesen, vagy a belső sávban előtte haladó tehergépjármű jobbról való előzését követően ütközött a belső sávval párhuzamosan egyenesen folytatódó forgalmi sávban, mert mindkét esetben megállapítható, hogy a baleset a felperes szabályszegésére vezethető vissza. Az első esetben a felperes a KRESZ 18.§. /1/ bekezdésének e./ pontját, míg a másik esetben a 34.§. /3/ bekezdését szegte meg azzal, hogy jobbról úgy előzött, hogy annak a KRESZ 34.§. /4/ bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn. A felperes nem tudta bizonyítani, hogy a baleset elkerülése érdekében úgy járt el, ahogyan az általában elvárható és közrehatása hiányát sem tudta igazolni. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság **1.sz.személy** terhére szabályszegést nem állapított meg. Álláspontját azzal indokolta, hogy az alperes által biztosított gépjármű vezetőjének az ütközés helyén - szabályos körülmények között - egyenesen haladó, így az útját keresztező, elsőbbségre igényt tartó gépjárműre számítania nem kellett.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes fellebbezett, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresetének helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan 50-50 %-os kármegosztás alkalmazásával az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, harmadsorban - ha a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítése szükséges - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. A baleset lefolyásával és mechanizmusával kapcsolatban már az elsőfokú eljárásban is kifejtett álláspontját fenntartva kiemelte, hogy a KRESZ 31.§. /5/ bekezdés c./ pontja a balra kanyarodó gépjármű elsőbbségadási kötelezettsége tekintetében nem tesz különbséget a szemből érkező gépjárművek továbbhaladási iránya (egyenesen, vagy jobbra kanyarodás) között, és a balra kanyarodó gépjármű mindkét esetben köteles elsőbbséget adni. A tanúvallomásokból véleménye szerint az állapítható meg, hogy a balra kanyarodó gépjármű vezetője a felperesi gépkocsit nem észlelte, ezért a balesetért való felelősség kizárólag az alperes által biztosított gépjármű vezetőjét terheli az elsőbbségadási kötelezettség megszegése miatt. Ha **1.sz.személynek** a szembejövő forgalommal nem is kellett számolnia, akkor sem volt körütekintő, mert nem győződött meg arról, hogy jobbra nem kanyarodik-e gépjármű. Sérelmezte azt is, hogy indítványa ellenére az elsőfokú bíróság szakértői véleményt nem szerzett be. A fellebbezési eljárásban igazságügyi gépjárműszakértő kirendelését kérte arra az esetre, ha a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján **1.sz.személy** felelőssége nem állapítható meg. Keresetének összegszerűségét a másodfokú eljárásban az alperesi elismerésre figyelemmel 6.230.475.- Ft-ra leszállította.

A fellebbezés annyiban alapos, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a baleset pontos mechanizmusát, lefolyását nem tárta fel, a hiányosan megállapított

tényállásból pedig téves jogi következtetéseket vont le a balesetben részes járművezetők polgári jogi felelősségét, illetőleg baleseti közrehatását illetően.

A Győri Ítéltábla a tényállás pontos felderítése érdekében - részbizonyítás keretében - a baleset mechanizmusának tisztázása érdekében igazságügyi gépjárműszakértői véleményt szerzett be. A **1.sz.szakértő** által készített alapos és aggálytalan szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint pontosítja, illetőleg egészíti ki:

A felperes 2004. augusztus 5. napján 15 óra 45 perckor K-en a Cs. úton közlekedett a tulajdonát képező Wolf 11 frsz-ú Mercedes típusú gépkocsival H. irányában, és a benzinkúthoz vezető útleágazás és a záróvonat feloldása előtt már áttért a jobb oldali külső forgalmi sávba. A külső forgalmi sávban felfestett útburkolati jelek jól láthatóan kötelező jobbra kanyarodást írnak elő a benzinkút felé az itt közlekedő gépjárműveknek. A felperes az útburkolati jelek jelzését figyelmen kívül hagyta és jobbra kanyarodás helyett a kereszteződésben egyenesen továbbhaladt. Ekkor ért a kereszteződéshez **1.sz.személy** az általa vezetett Peugeot típusú gépjárművel és a benzinkúthoz balra nagy ívben kívánt kanyarodni. A Peugeot gépjárművel szembeni és egyenest továbbhaladást biztosító forgalmi sávban közlekedő tehergépjármű vezetője elsőbbségi jogáról **1.sz.személy** javára lemondott. Annak ellenére, hogy a balra kanyarodás megkezdésekor kellő odafigyelés mellett **1.sz.személy**nek a jobboldali külső sávban közlekedő és a felperes által vezetett Mercedes gépjárművet észlelnie kellett volna és az észleléstől a megállásig elengedő idő is állt rendelkezésére, a balra kanyarodást nem szakította meg, gépjárművét nem fékezte le, így ütközött a felperes tulajdonát képező Mercedes gépjárművel. A baleset bekövetkeztében mindkét járművezető egyformán vétkes, a felperes a KRESZ 18.§. /1/ bekezdésének e./ pontját, az alperes a KRESZ 31.§. /5/ bekezdésének c./ pontját szegte meg.

Az ítéltábla a tényállás megállapítása során a felperes előadását a baleset lefolyására nézve nem fogadta el, ez nemcsak a többi tanú (**2.sz.tanú, 1.sz.személy**) vallomásaival ellentétes, de szakértői eszközökkel is inkább azt lehet megállapítani és indokolni, hogy a balesetet megelőzően a felperesi gépjármű tartósan a jobb oldali külső sávban haladt. Erre is figyelemmel az ítéltábla mellőzte az alperes indítványa ellenére **1.sz.személy** tanú ismételt meghallgatását, mert a baleset lefolyását, a gépjárműveknek a balesetet megelőző helyzetét illetően döntő részben **1.sz.személy** vallomását fogadta el.

A másodfokú eljárásban pontosított tényállás alapján az ítéltábla jogi álláspontja a következő:

A Ptk.345.§-ának /1/ bekezdése úgy rendelkezik, hogy aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. A Ptk.346.§. /1/ bekezdése szerint, ha a kár több személy fokozott veszéllyel járó tevékenységgel közösen okozta, egymás közti viszonyukban a felelősség általános szabályait kell alkalmazni. A Ptk.339.§. /1/ bekezdése előírja, hogy aki

másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A per tárgyát képező káresemény két fokozott veszéllyel járó tevékenységre, a felperes és **1.sz.személy** által vezetett személygépkocsira vezethető vissza. Ezért egymás közötti viszonyukban a kár az általános szabályok szerint felróhatóság arányában oszlik meg közöttük (Legfelsőbb Bíróság Pfv.VIII.20.100/1998/2. számú eseti döntése).

A balra kanyarodó járműnek elsőbbséget kell adni az útesten szemből érkező és egyenesen továbbhaladó, vagy jobbra bekanyarodó jármű részére (KRESZ 31.§. /5/ bekezdés c./ pontja). E rendelkezésből következően a balra kanyarodás során a kanyarodó jármű vezetőjének fokozott óvatossággal és elővigyázatossággal kell eljárnia. **1.sz.személy** javára a vele szemben egyenesen továbbhaladni szándékozó tehergépjármű vezetője elsőbbségi jogáról lemondott. Az elsőbbségi jogról való lemondás azonban a közlekedésben részt vevő további személyekre nem hat ki, ezért **1.sz.személynek** továbbra is fokozottan figyelnie kellett volna arra, hogy a belső forgalmi sávban nem kell-e jobbra kanyarodó gépjármű érkezésével számolnia. Annak ellenére, hogy a kanyarodás megkezdésekor kellő körültekintés mellett észlelnie kellett volna a felperes által vezetett Mercedes gépjármű közeledését és a gépjárműve lefékezéséhez, így a balra kanyarodás megszakításához elegendő idő is állt rendelkezésre, az adott helyzetben elvárt fokozott figyelem tanúsítása nélkül folytatta a balra kanyarodást, és ez a perbeli két jármű összeütközéséhez vezetett. Felelőssége alól nem mentesíti **1.sz.személyt** az sem, hogy a külső forgalmi sávban a felperes egyenesen nem haladhatott volna tovább, hanem csak jobbra kanyarodhatott volna, mert a kanyarodó jármű az általa okozott kár esetén nem mentesül a felelősség alól amiatt, hogy annak a járműnek is van közlekedési szabályszegése, amelynek elsőbbséget kell adnia (Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.993/2005/5. számú eseti döntése), ez utóbbi körülmény legfeljebb kármegosztásra adhat alapot.

A balesetet megelőzően a felperes is szabályt szegett, mert a kötelező haladási irányt (jobbra kanyarodást) jelző útburkolati jel ellenére a kereszteződésben egyenesen továbbhaladt (KRESZ 18.§. /1/ bekezdés e./ pontja). A szakértői vélemény szerint nem zárható ki annak lehetősége, hogy a Mercedes gépjármű jobbra kanyarodásakor is bekövetkezett volna a baleset, de az sem, hogy - miután a felperesnek a jobbra kanyarodáshoz a gépjárműve sebességét csökkentenie kellett volna - **1.sz.személy** a felperes gépjárművét észlelve részére az elsőbbséget biztosítja. A baleset lefolyását és mechanizmusát vizsgálva a felperes egyenes továbbhaladása a baleset bekövetkeztében egyértelműen közrehatott. Ha a gépjárművezetők közül bármelyik a rá vonatkozó közlekedési szabályt betartja, a baleset elkerülhető lett volna. Így a baleset bekövetkeztében közrehatásuk mértéke - a Győri Ítéltábla álláspontja szerint - azonos, ezért 50-50 %-os kármegosztást alkalmazott. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét - a perköltségre is kiterjedően - a Pp.253.§. /2/ bekezdése alapján részben megváltoztatta és a felperes leszállított keresete szerint az alperest a gépjármű üzemben tartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 190/2004. (VI.8.) Korm. rend. 8.§. /1/ bekezdése alapján 3.115.237.- Ft és ezen összeg után a Ptk.360.§. /1/ bekezdése és 301.§. /1/ bekezdése szerint 2004. augusztus 6-tól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezte.

Az ítéletábra az első- és másodfokú perkölségről a Pp.81.§. /1/ bekezdése szerint a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően rendelkezett, így a felperest 389.400.- Ft le nem rótt kereseti- és fellebbezési illeték, míg az alperest ugyanolyan összegű le nem rótt kereseti- és fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte. Az egyéb perkölség megítélése körében figyelemmel volt arra, hogy az elsőfokú eljárás során az alperes 26.100.- Ft perkölséget (tanúdíj) előlegezett, míg a felperes a másodfokú eljárás során 205.949.- Ft szakértői díjat, ezért kötelezte az alperest a felperes javára 90.000.- Ft perkölség megfizetésére is.

Győr, 2007. október 24.

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a **Dr. Hammer Sándor sk.**
előadó bíró

Dr. Farkas Attila sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: